

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10Sžik/3/2017
Identifikačné číslo spisu: 2016200557
Dátum vydania rozhodnutia: 19.06.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Elena Berthotyová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:2016200557.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a členiek senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Jany Hatalovej, PhD., v právnej veci žalobcu (sťažovateľa): Ochranca práv spotrebiteľov, občianske združenie, Horná 15, Banská Bystrica, IČO: 42 395 593, zastúpeného advokátskou kanceláriou Lexpert, s.r.o., Horná 15, Banská Bystrica, IČO: 45 976 856, proti žalovanému: Krajský súd v Trnave, Vájanského 2/A, Trnava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 1SprI/22/16 z 29. júna 2016, v konaní o kasačnej sťažnosti žalobcu proti právoplatnému rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 23S/23/2017-103 zo 14. júna 2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a .

Účastníkom nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom č. k. 23S/23/2017-103 zo 14. júna 2017 podľa § 190 Správneho súdneho poriadku zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania a zrušenia rozhodnutia žalovaného č. 1SprI/22/16 z 29. júna 2016. O trovách konania rozhodol krajský súd tak, že žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

2. V administratívnom konaní podľa zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o slobode informácií“) žalobca požiadal Okresný súd Piešťany o poskytnutie informácií o „živých“ súdnych konaniach (s výnimkou exekučných konaní), vedených na Okresnom súde Piešťany, v ktorých vystupujú ako účastníci:

1. Československá obchodná banka, a. s., IČO: 36 854 140, so sídlom Michalská 18, Bratislava,
2. OTP Banka Slovensko, a. s., IČO: 31 318 916, so sídlom Štúrova 5, Bratislava,
3. Poštová banka, a. s., IČO: 31 348 190, so sídlom Dvořákovo nábřežie 4, Bratislava,
4. Slovenská sporiteľňa, a. s., IČO: 00 151 653, so sídlom Tomášikova 48, Bratislava,
5. Tatrabanka, a. s., IČO: 00 686 930, so sídlom Hodžovo námestie 3, Bratislava,

6. UniCredit Bank Czech republic & Slovakia, a. s., pobočka zahraničnej banky, IČO: 47 251 336, so sídlom Šancova 1/A, Bratislava,

7. Všeobecná úverová banka, a. s., IČO: 31 320 155, so sídlom Mlynské Nivy 1, Bratislava,

8. Consumer Finance Holding, a. s., IČO: 35 923 130, so sídlom Hlavné námestie 12, Kežmarok, pričom žalobca žiadal informácie v rozsahu:

- identifikácia žalobcu a žalovaného (meno, priezvisko, bydlisko, resp. obchodné meno, sídlo),
- dátum podania žaloby,
- číslo konania,
- predmet konania.

3. Rozhodnutím č. k. SprI/20/2016 z 26. mája 2016 Okresný súd Piešťany ako prvostupňový orgán verejnej správy rozhodol o žiadosti žalobcu o poskytnutie informácií tak, že:

I. Nevyhovel žiadosti žiadateľa, pokiaľ v požadovaných informáciách bol žalobca, resp. žalovaný v postavení fyzickej osoby, s uvedením identifikácie menom a priezviskom, resp. bydliskom.

II. Sprístupnil informácie - zoznam živých konaní - s uvedením identifikácie žalobcu, resp. žalovaného obchodným menom a sídlom, dátumu podania žaloby, čísla konania, predmetu konania.

4. Žalovaný ako správny orgán druhého stupňa rozhodnutím č. 1SprI/22/16 z 29. júna 2016 potvrdil rozhodnutie Okresného súdu Piešťany č. k. SprI/20/2016 z 26. mája 2016 v napadnutej nevyhovujúcej časti.

5. Žalovaný sa stotožnil s argumentáciou prvostupňového orgánu verejnej správy, že poskytnutím požadovaných informácií v časti identifikácie žalobcu a žalovaného v rozsahu meno, priezvisko a bydlisko by došlo k porušeniu ochrany osobných údajov fyzických osôb, zaručenej v § 9 ods. 1 a 2 zákona o slobode informácií. Poukázal na to, že žiadateľ žiada informácie zo súdnych registrov z dôvodu zamýšľaného vstupu do súdneho konania, kde sú navrhovatelia právnické osoby a proti nim na strane odporcu stojí fyzická osoba - spotrebiteľ, pričom nie všetci spotrebitelia majú záujem, aby tretie osoby nadobudli vedomosť o tom, že sú odporcami v súdnom konaní.

6. Krajský súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že orgány verejnej správy postupovali správne, keď neposkytli žiadané údaje v rozsahu meno, priezvisko a bydlisko, fyzickej osoby ako účastníka konania. Rovnako by nebolo prípustné poskytnúť ani osobné údaje v rozsahu meno a priezvisko, pretože by došlo k zásahu do ochrany osobnosti a súkromia fyzickej osoby a jej osobných údajov. Žiadané osobné údaje by mohli byť poskytnuté len so súhlasom dotknutej fyzickej osoby, pričom pre povinnú osobu žiadny právny predpis neustanovuje povinnosť vyžadovať si takýto súhlas.

7. Krajský súd nepovažoval za opodstatnenú argumentáciu žalobcu, ktorý poukazoval na predmet svojej činnosti - individuálnu a kolektívnu ochranu spotrebiteľov, ako aj na oprávnenia, ktoré mu vyplývajú zo zákona o ochrane spotrebiteľa a Civilného sporového poriadku v rámci realizácie ochrany spotrebiteľa. Krajský súd uviedol, že na účely sprístupňovania informácií nie sú žiadatelia nijakým spôsobom kategorizovaní, teda na poskytnutie alebo neposkytnutie informácie nemá vplyv to, kto o ňu žiada. A tiež nie je rozhodujúce, za akým účelom je informácia žiadateľom požadovaná, pretože zákon o slobode informácií výslovne vylučuje, aby pri sprístupňovaní informácie bolo ako na rozhodujúce kritérium prihliadané na dôvod alebo na záujem, pre ktorý žiadateľ informáciu žiada.

8. K argumentácii žalobcu, že poskytnutie mena a priezviska spolu s adresou účastníka konania - fyzickej osoby je odôvodnené ustanovením § 10 ods. 3 písm. g) a f) zákona č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinného v čase vydania napadnutého rozhodnutia (ďalej len „zákon o ochrane osobných údajov“) krajský súd uviedol, že zákon o ochrane osobných údajov žalobcovi určuje podmienky, za ktorých je oprávnený ako prevádzkovateľ spracovať osobné údaje fyzických osôb a zabezpečiť ich ochranu, ale nie je relevantný pre jeho žiadosť o sprístupnenie informácií. Z uvedeného ustanovenia nie je možné pre povinnú osobu vyvodiť povinnosť poskytnúť informáciu o osobných údajoch fyzickej osoby, na ktorú odkazuje § 9 ods. 1 a 2 zákona o slobode informácií. Krajský súd tiež zdôraznil, že ak by sa chcel žalobca domáhať sprístupnenia

informácií na základe zákona o ochrane osobných údajov, žiadal by ako oprávnená osoba také osobné údaje, ktoré by jednoznačne identifikovali fyzickú osobu a nežiadal by taký rozsah osobných údajov, o ktorých sám tvrdí, že nie sú spôsobilé jednoznačne identifikovať fyzickú osobu.

9. Krajský súd považoval za správne, keď žalovaný ako povinná osoba dospel k záveru, že poskytnutie údajov o fyzickej osobe, v rámci poskytovanej informácie evidenčného charakteru, v rozsahu meno, priezvisko a bydlisko, je z pohľadu zachovania princípov ochrany osobných údajov neprípustné, a preto v tomto rozsahu informáciu neposkytol. Poukázal pritom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3SŽi/28/2013, podľa ktorého meno a priezvisko spolu s adresou bydliska je už taký súhrn údajov, ktoré umožňujú identifikovať konkrétnu osobu, pretože takto identifikovanej osobe je možné prostredníctvom pošty doručiť zásielku ako konkrétnemu adresátovi. Rovnako sa krajský súd nestotožnil s námietkou žalobcu, že ak boli orgány verejnej správy toho názoru, že údaj o bydlisku v spojení s menom a priezviskom fyzickej osoby poskytnúť nemožno, mali odmietnuť žiadosť len v rozsahu poskytnutia adresy, a nie odmietnuť celú žiadosť. Krajský súd poukázal na to, že z uvedeného rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3SŽi/28/2013 vyplýva, že meno a priezvisko samy o sebe ešte nevyhnutne nemusia byť znakom tvoriacim určiteľnosť fyzickej osoby, ale sú podstatným a zásadným identifikátorom fyzickej osoby a v spojení s ďalšími, hoci nepatrnými znakmi, môže byť osoba určiteľná. Ako príklad údaje spôsobilého bližšie určiť fyzickú osobu uviedol údaj o miestnej príslušnosti súdu, pričom tiež poukázal na to, že miestna príslušnosť v konaniach, o ktorých žalobca žiadal poskytnúť informácie, nemusí byť zachovaná a súd na ňu prihliada len na námietku, možno však predpokladať, že v prevažnej väčšine je zachovaná.

10. Krajský súd vyslovil názor, že osobný údaj v rozsahu meno a priezvisko fyzickej osoby v spojení s doplňujúcou informáciou o tom, že táto osoba je z územného obvodu určitého okresného súdu (v tomto prípade okres Piešťany, ktorý mal k 31. decembru 2016 spolu 62 924 obyvateľov), pri súčasnej dostupnosti informačných technológií a vzhľadom na existenciu rôznych databáz a verejne prístupných informácií na internete, je osobným údajom, ktorý je zásadným a podstatným identifikátorom fyzickej osoby a v zmysle kritéria vyplývajúceho z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6SŽo/250/2008 nie je potrebné vynaložiť neúmerne vysoké úsilie k tomu, aby v spojení s informáciou o územnom obvode, v ktorom by mala mať fyzická osoba bydlisko, bola takáto osoba určiteľná a napokon aj určená.

11. Proti právoplatnému rozsudku krajského súdu podal žalobca v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť a žiadal, aby najvyšší súd napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil a zrušil rozhodnutie žalovaného ako aj rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa a vec vrátil prvostupňovému orgánu na ďalšie konanie. Mal za to, že krajský súd vec nesprávne právne posúdil a pri svojom rozhodnutí sa odklonil od rozhodovacej praxe kasačného súdu, a že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 440 ods. 1 písm. f), g) a h) Správneho súdneho poriadku).

12. Krajský súd sa podľa neho v rozsudku nevysporiadal s jeho argumentáciou poukazujúcou na § 10 ods. 3 písm. g) a f) zákona o ochrane osobných údajov, keď na poskytnutie osobných údajov nie je potrebný súhlas dotknutej osoby. Svoj záver, že táto argumentácia nie je relevantná nijako neodôvodnil.

13. Sťažovateľ namietal, že meno a priezvisko fyzickej osoby nie je dostatočným identifikátorom fyzickej osoby, preto nie je dôvod tieto informácie evidenčného charakteru neposkytnúť. Pokiaľ išlo o doplňujúci údaj o miestnej príslušnosti súdu, krajský súd nesprávne vyhodnotil, že sťažovateľ by mal možnosť bez vynaloženia neúmerne vysokého úsilia identifikovať konkrétne fyzické osoby. Poukázal na spôsob vyhľadávania cez stránku www.katasterportal.sk, kde vyhľadávanie nemožno označiť za jednoduché, pretože je potrebné v danom okrese vybrať a označiť aj konkrétnu obec a katastrálne územie, pričom účastník konania ani nemusí v obvode okresného súdu vlastniť nehnuteľnosť. Taktiež je pri každom jednom vyhľadávaní na uvedenej stránke potrebné zadať overovací kód, čo je veľmi zdĺhavé. Sťažovateľovi nie je známa žiadna databáza či program, cez ktoré by bolo možné jednoduchým spôsobom získať ďalšie údaje o účastníkovi súdneho konania, ktorého meno a priezvisko by povinná osoba poskytla.

14. Sťažovateľ tiež namietal, že ohľadne zaužívanej súdnej praxe, na ktorú v žalobe poukazoval, krajský súd konštatoval, že skutkovo obdobné prípady boli odlišne právne posúdené, avšak tento svoj názor dostatočne nekonkretizoval.

15. V kasačnej sťažnosti ďalej sťažovateľ namietal, že krajský súd neodôvodnil svoj odklon od rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3SŽi/28/2013, kde predmetom konania bola tiež žiadosť spotrebiteľského združenia o informácie o súdnych konaniach, pričom zo záverov najvyššieho súdu jasne vyplýva, že meno a priezvisko nepredstavuje 100 % identity subjektu, tá by mohla byť daná, ak by bola poskytnutá aj adresa dotknutej osoby.

16. V závere sťažovateľ poukázal na to, že ochrana spotrebiteľov prostredníctvom spotrebiteľských združení nemá menší význam alebo nie je na rovnakej úrovni ako pri orgánoch verejnej správy. Pre činnosť sťažovateľa sú relevantnejšie také informácie, pri ktorých je poskytnuté aj meno a priezvisko fyzickej osoby - účastníka súdneho konania.

17. Žalovaný vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti zotrval na svojom vyjadrení k podanej žalobe a navrhol, aby kasačný súd podanú kasačnú sťažnosť zamietol.

18. Najvyšší súd Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd postupom podľa § 452 a nasl. Správneho súdneho poriadku preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a jednomyseľne dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná. Rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 455 Správneho súdneho poriadku, keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 137 ods. 2 a 3 Správneho súdneho poriadku).

19. Predmetom preskúmania v prejednávanej veci je rozhodnutie žalovaného, ktorým v napadnutej časti potvrdil prvostupňové rozhodnutie, ktorým Okresný súd Piešťany ako povinná osoba nevyhovel žiadosti sťažovateľa o poskytnutie informácií o „živých“ súdnych konaniach, pokiaľ v požadovaných informáciách boli účastníci týchto súdnych konaní v postavení fyzickej osoby, s uvedením identifikácie menom a priezviskom, resp. bydliskom. Žalovaný dospel k záveru, že poskytnutím požadovaných informácií by došlo k porušeniu ochrany osobných údajov fyzických osôb, zaručenej v § 9 ods. 1 a 2 zákona o slobode informácií.

20. Podľa § 3 ods. 1 zákona o slobode informácií každý má právo na prístup k informáciám, ktoré majú povinné osoby k dispozícii.

21. Podľa § 3 ods. 3 zákona o slobode informácií informácie sa sprístupňujú bez preukázania právneho alebo iného dôvodu alebo záujmu, pre ktorý sa informácia požaduje.

22. Podľa § 9 ods. 1 zákona o slobode informácií informácie, ktoré sa dotýkajú osobnosti a súkromia fyzickej osoby, písomnosti osobnej povahy, podobizne, obrazové snímky a obrazové a zvukové záznamy týkajúce sa fyzickej osoby alebo jej prejavov osobnej povahy povinná osoba sprístupní len vtedy, ak to ustanovuje osobitný zákon, alebo s predchádzajúcim písomným súhlasom dotknutej osoby. Ak dotknutá osoba nežije, taký súhlas môže poskytnúť jej blízka osoba. Ustanovenia osobitných predpisov tým nie sú dotknuté.

23. Podľa § 9 ods. 2 zákona o slobode informácií informácie o osobných údajoch fyzickej osoby, ktoré sú spracúvané v informačnom systéme za podmienok ustanovených zákonom, povinná osoba sprístupní len vtedy, ak to ustanovuje zákon, alebo na základe predchádzajúceho písomného súhlasu dotknutej osoby. Ak dotknutá osoba nemá spôsobilosť na právne úkony, taký súhlas môže poskytnúť jej zákonný zástupca. Ak dotknutá osoba nežije, taký súhlas môže poskytnúť jej blízka osoba.

24. Podľa § 12 zákona o slobode informácií všetky obmedzenia práva na informácie vykonáva povinná osoba tak, že sprístupní požadované informácie vrátane sprievodných informácií po vylúčení tých

informácií, pri ktorých to ustanovuje zákon. Oprávnenie odmietnuť sprístupnenie informácie trvá iba dovtedy, kým trvá dôvod nesprístupnenia.

25. Podľa § 1 zákona o ochrane osobných údajov tento zákon upravuje

- a) ochranu práv fyzických osôb pred neoprávneným zasahovaním do ich súkromného života pri spracúvaní ich osobných údajov,
- b) práva, povinnosti a zodpovednosť pri spracúvaní osobných údajov fyzických osôb,
- c) postavenie, pôsobnosť a organizáciu Úradu na ochranu osobných údajov Slovenskej republiky (ďalej len "úrad").

26. Podľa § 2 ods. 1 zákona o ochrane osobných údajov tento zákon sa vzťahuje na každého, kto spracúva osobné údaje, určuje účel a prostriedky spracúvania alebo poskytuje osobné údaje na spracúvanie.

27. Podľa § 4 ods. 1 zákona o ochrane osobných údajov osobnými údajmi sú údaje týkajúce sa určenej alebo určiteľnej fyzickej osoby, pričom takou osobou je osoba, ktorú možno určiť priamo alebo nepriamo, najmä na základe všeobecne použiteľného identifikátora alebo na základe jednej či viacerých charakteristík alebo znakov, ktoré tvoria jej fyzickú, fyziologickú, psychickú, mentálnu, ekonomickú, kultúrnu alebo sociálnu identitu.

28. Podľa § 10 ods. 3 písm. f) a g) zákona o ochrane osobných údajov prevádzkovateľ spracúva osobné údaje bez súhlasu dotknutej osoby aj vtedy, ak

- spracúvanie osobných údajov je nevyhnutné na splnenie dôležitej úlohy realizovanej vo verejnom záujme, alebo
- spracúvanie osobných údajov je nevyhnutné na ochranu práv a právom chránených záujmov prevádzkovateľa alebo tretej strany, najmä osobné údaje spracúvané v rámci ochrany majetku, finančných alebo iných záujmov prevádzkovateľa a osobné údaje spracúvané na zabezpečenie bezpečnosti prevádzkovateľa prostredníctvom kamier alebo obdobných systémov; to neplatí, ak pri takomto spracúvaní osobných údajov prevažujú základné práva a slobody dotknutej osoby, ktoré podliehajú ochrane podľa tohto zákona.

29. Úlohou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súdu kasačného bolo posúdiť správnosť právnych záverov krajského súdu, ktorý po preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného dospel k záveru, že žalovaný postupoval v súlade s platnou právnou úpravou, keď sťažovateľovi neposkytol informácií o „živých“ súdnych konaniach v rozsahu informácie o účastníkoch týchto súdnych konaní v postavení fyzickej osoby, s uvedením identifikácie menom a priezviskom osoby.

30. Právo na informácie je garantované Ústavou Slovenskej republiky, Listinou základných práv a slobôd a Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Podmienky, postup a rozsah slobodného prístupu k informáciám upravuje zákon o slobode informácií. Prístup k informáciám, ktorými povinná osoba disponuje, nie je absolútny a zákon stanovuje aj isté obmedzenia prístupu k informáciám, a to v záujme ochrany práv iných osôb, ktoré môžu byť v protichodnom postavení k právu žiadateľa na informácie. Uvedené platí aj o ochrane osobných údajov fyzickej osoby, ktoré sú spracúva povinná osoba a ktorých sprístupnenie musí byť odôvodnené len konkrétnym normatívnym ustanovením.

31. V prejednávanej veci nie je sporné, že zákon o slobode informácií obmedzuje prístup k osobným údajom, spornou je však otázka, či poskytnutie mena a priezviska fyzickej osoby môže dostatočným spôsobom identifikovať konkrétnu fyzickú osobu. Podľa sťažovateľa samotné meno a priezvisko nie sú dostatočným identifikátorom fyzickej osoby, a preto nebol dôvod tieto informácie neposkytnúť.

32. Osobnými údajmi sú údaje týkajúce sa určenej (identifikovanej) alebo určiteľnej (identifikovateľnej) fyzickej osoby, pričom takúto osobu možno prostredníctvom týchto údajov identifikovať priamo alebo aj nepriamo. Fyzická osoba je identifikovaná vtedy, keď je v rámci skupiny osôb odlišiteľná od všetkých

ostatných príslušníkov skupiny, čiže jej identita je určená jednoznačne.

33. Podľa recitálu 26 SMERNICE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY 95/46/EC z 24. októbra 1995 o ochrane jednotlivcov pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov „keďže zásady ochrany sa musia vzťahovať na všetky informácie týkajúce sa identifikovanej alebo identifikovateľnej osoby; keďže k určeniu, či je osoba identifikovateľná, by sa mali vziať do úvahy všetky prostriedky, u ktorých je primeraná pravdepodobnosť, že ich využije kontrolór, alebo ľubovoľná iná osoba na identifikáciu príslušnej osoby; keďže zásady ochrany sa nebudú vzťahovať na údaje poskytnuté anonymne, a to tak, že predmet údajov sa už nebude dať identifikovať; keďže zásady správania v zmysle článku 27 môžu byť užitočným nástrojom na poskytnutie poradenstva, pokiaľ ide o spôsoby, ako sa môžu údaje poskytovať anonymne a uchovávať vo forme, v ktorej nie je možné identifikovať predmet údajov;“

34. Argumentácia sťažovateľa je v podstate založená na tom, že samotné meno a priezvisko nemôžu dostatočne identifikovať konkrétnu fyzickú osobu, a preto sa nejedná o osobné údaje. Pokiaľ ide o definíciu osobných údajov, pod tento pojem nie sú zaradené konkrétne pomenované kategórie údajov, resp. spod definície tohto pojmu nie sú žiadne konkrétne údaje vylúčené. Podstatné je, aby obsah a význam týchto údajov napĺňal znaky osobných údajov, teda aby v prejednávacom prípade prostredníctvom obsahu poskytnutých údajov a ich vyhodnotenia vo vzťahu k ostatným známym, resp. dostupným informáciám bolo možné dospieť k identifikovaniu určitej fyzickej osoby. Nie je podstatné, že samotné meno a priezvisko ešte neurčuje konkrétnu fyzickú osobu, nakoľko osobnými údajmi nie sú len údaje, ktorými je fyzická osoba priamo identifikovaná, ale aj údaje, ktoré sa identifikovateľnej osoby týkajú. Pokiaľ žalovaný vyhodnotil poskytnutie mena a priezviska fyzickej osoby ako poskytnutie údajov, ktoré môžu viesť k určeniu konkrétnej fyzickej osoby, a to s poukazom na pravidlá určovania miestnej príslušnosti súdu, najvyšší súd zastáva názor, že takýto postup žalovaného bol zákonný a splňal požiadavku ochrany osobných údajov, ktorú bol žalovaný v postavení povinnej osoby, ktorá spracúva osobné údaje, povinný rešpektovať a dodržiavať. Ak je povinnou osobou súd, v zásade všetky informácie, ktoré o účastníkoch (fyzických osobách) spracúva, by mali byť osobnými údajmi.

35. V tejto súvislosti nie je relevantná námietka sťažovateľa, že mu nie je známa žiadna databáza či program, cez ktoré by bolo možné jednoduchým spôsobom získať ďalšie údaje o účastníkovi súdneho konania, ktorého meno a priezvisko by mu bolo povinnou osobou poskytnuté. Najvyšší súd sa stotožňuje s názorom krajského súdu, že pri súčasnej úrovni verejne dostupných informácií na internete (a to tak oficiálnych úradných databáz, ako aj súkromných portálov pracujúcich s údajmi vedúcimi k identifikovaniu fyzickej osoby, ako sú napríklad aj rôzne sociálne siete) je údaj v rozsahu meno a priezvisko fyzickej osoby v spojení s informáciou o územnom obvode, v ktorom by mala mať fyzická osoba bydlisko, osobným údajom, nakoľko objektívne nie je potrebné vynaložiť neúmerne vysoké úsilie k tomu, aby kombináciou poskytnutých a verejne dostupných údajov bola fyzická osoba konkrétne určiteľná (identifikovateľná v zmysle recitálu 26 smernice 95/46 EC).

36. Pokiaľ sťažovateľ odôvodňoval svoje právo na sprístupnenie informácií o fyzických osobách ustanovením § 10 ods. 3 písm. f) a g) zákona o ochrane osobných údajov, kde sú stanovené prípady, kedy prevádzkovateľ spracúva osobné údaje bez súhlasu dotknutej osoby, najvyšší súd považuje túto argumentáciu za absolútne irelevantnú. Tieto ustanovenia sa týkajú právnych základov spracúvania osobných údajov, pričom ustanovenia zákona o slobodnom prístupe k informáciám majú pred týmito ustanoveniami prednosť (lex specialis). Tu ide o otázku legality poskytovania údajov zo strany súdu, nie legality ich prípadného ďalšieho spracúvania.

37. Sťažovateľ namietal, že krajský súd neodôvodnil svoj odklon od rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3SŽi/28/2013, v ktorom najvyšší súd vyslovil, že „meno a priezvisko žalobcu síce samy osebe ešte nevyhnutne nemusia byť znakom tvoriacim určiteľnosť fyzickej osoby. Tvoria však 90% identity subjektu, a preto v spojení s ďalšími i nepatrnými znakmi môže byť naplnená určiteľnosť osoby. Tá je daná v tom prípade, ak by údaje boli už v takom súhrne, že dotknutej osobe možno adresovať zásielky na adresu, na ktorú na základe údajov je pošta spôsobilá doručiť zásielku konkrétnemu adresátovi.“ S

touto námietkou sťažovateľa sa kasačný súd nestotožňuje a poukazuje na to, že krajský súd sa práve uvedenými kritériami zaoberal a aplikoval ich v uvedenej veci, pričom uzavrel, že za určitých okolností môže byť aj meno a priezvisko údajom vedúcim k určiteľnosti fyzickej osoby, následne poukazujúc na určovanie miestnej príslušnosti súdu (podľa bydliska žalovaného).

38. Taktiež nie je dôvodná námietka sťažovateľa, že krajský súd neodôvodnil svoj záver, že v judikatúre, na ktorú sťažovateľ poukazoval, boli skutkovo obdobné prípady odlišne právne posúdené. V odôvodnení napadnutého rozsudku krajský súd poukázal na to, že v doterajšej judikatúre bolo posudzovanou právnou otázkou, či na základe zákona o slobode informácií majú byť žiadateľovi poskytnuté informácie zo súdnych registrov, a to s ohľadom na platné obmedzenie sprístupnenia informácií týkajúcich sa rozhodovacej činnosti súdu (§ 11 ods. 1 písm. d) zákona o slobode informácií). V prejednávanej veci boli žiadané informácie nesprístupnené z dôvodu, že ide o osobné údaje podliehajúce ochrane a zákazu zverejnenia.

39. Pokiaľ sťažovateľ poukazoval na predmet svojej činnosti, ktorým je ochrana spotrebiteľov, najvyšší súd uvádza, že tento jeho záujem nemožno nadradzovať nad záujem zákonnej ochrany osobných údajov. Vyhovieť jeho žiadosti by bol okresný súd povinný len v prípade výslovnej dispozície vo všeobecne platnom právnom predpise. V opačnom prípade je povinný dodržiavať svoju povinnosť chrániť osobné údaje, ktoré spracúva z titulu svojej činnosti. V tejto súvislosti tiež najvyšší súd dodáva, že sťažovateľ sa netají cieľom v konečnom dôsledku identifikovať konkrétne fyzické osoby - spotrebiteľov. Nemožno preto priznať úspech jeho argumentom, že meno a priezvisko nie sú osobnými údajmi, nakoľko je zrejme, že za pomoci týchto údajov chce sťažovateľ dohľadať konkrétne fyzické osoby. Existuje preto vysoká pravdepodobnosť identifikácie fyzickej osoby, čo odôvodňuje záver o tom, že ide o osobné údaje.

40. Najvyšší súd nepopiera legitímnosť cieľov občianskeho združenia, avšak uvádza, že k dosiahnutiu ochrany spotrebiteľa nemôže dochádzať spôsobom, že bude zo strany okresného súdu zasiahnuté do osobnej sféry fyzickej osoby a údaje o tom, že konkrétna fyzická osoba je účastníkom súdneho konania, budú poskytnuté tretej osobe. Občianske združenie môže svoj zámer - ochranu spotrebiteľa - realizovať okrem iného aj formou osvety, prostredníctvom ktorej budú spotrebiteľia informovaní o možnosti obrátiť sa na občianske združenie vo veciach spotrebiteľských sporov, avšak táto možnosť je na strane spotrebiteľa stále na báze dobrovoľnosti, a preto je k nej ako k takej potrebné pristupovať a rešpektovať právny stav, keď spotrebiteľ má právo obrátiť sa na to - ktoré občianske združenie na základe svojej slobodnej voľby.

41. Vzhľadom na rozsah kasačnej sťažnosti, nebolo predmetom kasačného konania posúdenie otázky poskytnutia údajov vo vzťahu k právnickým osobám, kasačný súd však považuje za potrebné vyjadriť na záver v krátkosti aj právny názor k tejto otázke, t. j. k otázke poskytnutia údajov vo vzťahu k právnickým osobám, a to najmä s ohľadom na skutočnosť, či údaje o spoločníkoch a štatutárnych zástupcoch sú osobnými údajmi podliehajúcimi ochrane. Pri poskytnutí informácií týkajúcich sa právnických osôb, je samozrejme potrebné skúmať, či sa nejedná o informácie týkajúce sa v konečnom dôsledku identifikovateľných fyzických osôb. Teda je potrebné aplikovať test primeranej pravdepodobnosti a zodpovedať otázku, či existuje primeraná pravdepodobnosť, že poskytnuté údaje budú použité na identifikáciu fyzickej osoby (tento test vykladal Súdny dvor Európskej únie v rozhodnutí zo dňa 19. októbra 2014, C-582/14, vo veci Patrick Breyer proti Bundesrepublik Deutschland). Odpoveď na takúto otázku je závislá od viacerých faktorov vystupujúcich v konkrétnom prípade, a bude sa zrejme líšiť aj v závislosti od toho, či sa poskytnutá informácia týka viac osobových spoločností alebo sa týka jednoosobovej spoločnosti s ručením obmedzeným. Napríklad ak by sa informácia mala týkať spoločnosti s ručením obmedzeným s jediným spoločníkom a konateľom, ktorým by bola tá istá fyzická osoba, v určitom kontexte by mohlo ísť o informáciu, ktorá sa v reálnom živote týka fakticky iba tejto fyzickej osoby. Na druhej strane, ak by sa informácia týkala právnickej osoby, ktorá má viacero alebo mnohých členov v orgánoch spoločnosti alebo zamestnancov (napr. akciová spoločnosť), nemuselo by ísť o informáciu týkajúcu sa konkrétnej fyzickej osoby. Tieto príklady však nemusia platiť absolútne, nakoľko musia byť posudzované v kontexte danej situácie, a to prostredníctvom testu primeranej

pravdepodobnosti podľa recitálu 26 smernice 95/46 EC rovnako tak podľa recitálu 26 GDPR. Neopomenuteľným kritériom v takejto veci bude samozrejme aj dôvod zverejnenia údajov, čiže naplnenie účelu zákona o slobode informácií. Ako už najvyšší súd uviedol, uvedené otázky neboli predmetom sporu v prejednávanej veci, avšak možno mať za to, že povinné osoby test primeranej pravdepodobnosti aplikovali a zaoberali sa otázkou, či prístupné informácie sa týkajú primárne právnickej osoby, alebo či vedú k identifikácii fyzickej osoby.

42. Ako vyplýva z uvedeného, po preskúmaní napadnutého rozhodnutia krajského súdu a konania, ktoré mu predchádzalo, v zmysle námietok uvedených v kasačnej sťažnosti, dospel kasačný súd k záveru, že krajský súd postupoval v súlade so zákonom, keď žalobu zamietol. Kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú preto kasačný súd podľa § 461 Správneho súdneho poriadku zamietol.

43. O trovách kasačného konania rozhodol najvyšší súd podľa § 167 ods. 1 a § 168 v spojení s § 467 ods. 1 Správneho súdneho poriadku tak, že sťažovateľovi právo na ich náhradu nepriznal, nakoľko v tomto konaní nemal úspech (§ 167 ods. 1 Správneho súdneho poriadku) a u žalovaného nezistil existenciu zákonného dôvodu na ich priznanie (§ 168 Správneho súdneho poriadku).

44. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd SR v senáte pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.